

Попуњава ученик:

Назив школе _____

Седиште школе _____

Образовни профил

Пољопривредни техничар

Име и презиме ученика _____

Датум одржавања испита _____

МАТУРСКИ ИСПИТ

ИСПИТ ЗА ПРОВЕРУ СТРУЧНО–ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА

- КЉУЧ -

Попуњава испитна комисија

СКАЛА ЗА ПРЕВОЂЕЊЕ БОДОВА У УСПЕХ

Постигнут број бодова

Успех

до 50

недовољан (1)

50,5 – 63

довољан (2)

63,5 – 75

добар (3)

75,5 – 87

врло добар (4)

87,5 - 100

одличан (5)

ПОСТИГНУТ
БРОЈ БОДОВА

/ **100**

ОЦЕНА

_____ ( )

Чланови испитне комисије:

1. _____
2. _____
3. _____

Датум прегледа теста: _____

У следећим задацима заокружите број испред траженог одговора

1. Оплодна код кукуруза је:

1. **Ксеногамна**
2. Генеративна
3. Аутогамна

	/	1
--	---	----------

За један тачан одговор и ниједан нетачан 1 бод
Све остало 0 бодова

2. Родни ластар орезан на 2-5 окаца назива се:

1. Лук
2. Резник
3. **Кондир**
4. Јаловак

	/	1
--	---	----------

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод;
Све остало 0 бодова.

3. Ваздушно звоно на прскалици има задатак да:

1. Обезбеди притисак
2. **Изједначава притисак**
3. Регулише висину притиска

	/	1
--	---	----------

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.
све остало 0 бодова.

4. Изравнавање ношеног плуга по дужини се врши:

1. Подизањем или спуштањем десне доње полуге хидраулика трактора
2. **Скраћивањем или продужавањем горње полуге трактора**
3. Заокретањем коленасте осовине плуга

	/	1
--	---	----------

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.
све остало 0 бодова.

5. Број обртаја бубња код комбајна за бербу кукуруза у зрну треба да буде:

1. Већи него код комбајна за жетву пшенице
2. Исти као код комбајна за жетву пшенице
3. **Мањи него код комбајна за жетву пшенице**

	/	1
--	---	----------

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.
све остало 0 бодова.

6. Симптоми напада гљиве *Didymela Applanata* су:

1. Цурење смоле
2. **Пуцање коре**
3. Посмеђивање покожице

	/	1
--	---	----------

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова.

7. Митарење је:

1. Период носивости јаја
2. Вештачко извођење пилића
3. **Замена перја код живине**
4. Начин обележавања живине

	/	1
--	---	----------

За један тачан одговор и ниједан нетачан 1 бод.
Све остало 0 бодова

8. Изабрати грло за производњу млека следећих екстеријерних особина

1. Уска глава, кратке ноге и велика млечна жлезда
2. Уска глава, танак врат и широк грудни кош
3. **Уска глава, танак наборан врат, узан грудни кош и пространа млечна жлезда**

	/	2
--	---	----------

За један тачан и ниједан нетачан одговор 2 бода.
Све остало 0 бодова

У следећим задацима заокружите бројеве испред тражених одговора

9. Делови раоног плуга су:

1. **Плужна даска**
2. Улагач
3. Мотичица
4. **Цртало**

	/	1
--	---	----------

За два тачна и ниједан нетачан 1 бод;
за један тачан и ниједан нетачан 0,5 бодова;
све остало 0 бодова.

10. Укупан вучни отпор плуга зависи од:

1. Снаге тракторског мотора
2. **Стања земљишта**
3. **Конструкције плуга**
4. Конструкције трактора

	/	1
--	---	----------

За 2 тачна одговора и ниједан нетачан одговор 1 бод.
За 1 тачан одговор и ниједан нетачан одговора 0,5 бодова.
Све остало 0 бодова.

11. Хранљиве материје које **немају** енергетску улогу су:

1. **Вода**
2. Масти
3. Угљени хидрати
4. **Минералне материје**
5. Витамини
6. Протеини

	/	1
--	---	----------

За два тачна и ниједан нетачан одговор 1 бод;
За један тачан и ниједан нетачан одговор 0,5 бодова,
Све остало 0 бодова.

12. Које од наведених сорти јабуке **нису** водеће сорте за производне засаде:

1. Ајдаред
2. **Јонатан**
3. Мелпроз
4. **Елстар**
5. Златни делишес
6. **Будимка**
7. Јонаголд

	/	1,5
--	---	------------

За 3 тачна и ниједан нетачан одговор 1,5 бода
За 2 тачна и ниједан нетачан одговор 1 бод
За 1 тачан и ниједан нетачан одговор 0,5 бодова
Све остало 0 бодова

13. Који стадијуми у животу биљака постоје?

1. **Топлотни**
2. **Светлосни**
3. Кисели
4. Водени

	/	2
--	---	----------

За два тачна и ниједан нетачан 2 бода
За један тачан и ниједан нетачан 1 бод
Све остало 0 бодова

14. Сетвени апарат сејалице за стрна жита може бити:

1. Ваљкасти
2. **Ваљкасто-ребрасти**
3. **Центрифугални**
4. Зупчасти

	/	2
--	---	----------

За два тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода;
за један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод,
све остало 0 бодова.

15. Улога сунчеве светлости у зоохигијени је

1. **Бактерицидна**
2. Митарење
3. **Стварање витамина D**
4. **Пораст длаке**
5. Меринизација
6. Дератизација

	/	3
--	---	---

За три тачна и ниједан нетачан одговор 3 бода;
За два тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода;
За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод;
Све остало 0 бодова.

Допуните следеће реченице и табеле

16. Вегетациони простор је **површина земљишта у cm^2 која је потребна једној биљци за несметан раст и развој.**

За тачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова

	/	1
--	---	---

17. Када при резидби винове лозе остављамо лук и кондир извршили смо **мешовиту** резидбу.

За тачан одговор 1 бод
Све остало 0 бодова.

	/	1
--	---	---

18. На раоник плуга отпада **50%** отпора у току орања.

За тачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова.

	/	1
--	---	---

19. Карактеристика шљивиног смотавца је присуство **смоле** на плодовима.

За тачан одговор 1 бод
Све остало 0 бодова

	/	1
--	---	---

20. Код прскалица проток течности кроз систем омогућава **пумпа**, а разбијање течности на ситне капљице врше **распрскивачи.**

За два тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода;
за један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод;
све остало 0 бодова.

	/	2
--	---	---

21. Код водоторња вода излази из резервоара **слободним** падом, а на величину притиска у систему можемо утицати променом **висине** резервоара.

За два тачна одговора 2 бода;
за један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод,
све остало 0 бодова.

	/	2
--	---	---

22. Гриње на соји изазивају превремено опадање лишћа у условима високих **температура** и ниске **влажности**.

За два тачна одговора 2 бода,
За један тачан одговор и ниједан нетачан 1 бод,
Све остало 0 бодова.

	/	2
--	---	---

23. Инсерције лишћа код дувана су **подбир, надподбир, средње лишће, подвршак и овршак**.

За пет тачних одговора и ниједан нетачан 2,5 бодова;
За четири тачна одговора и ниједан нетачан 2 бода;
За три тачна одговора и ниједан нетачан 1,5 бодова;
За два тачна и ниједан нетачан 1 бод;
За један тачан и ниједан нетачан 0,5 бодова;
Све остало 0 бодова.

	/	2,5
--	---	-----

24. Билке за производњу влакна су **конопље, лан** и **памук**.

За три тачна и ниједан нетачан одговор 3 бода;
За два тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода;
За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод;
Све остало 0 бодова.

	/	3
--	---	---

25. Попунити табелу правилним одвијањем тактова у појединим цилиндрима за четворотактни редни мотор с четири цилиндра, ако је редослед паљења **1 -3 - 4 - 2**

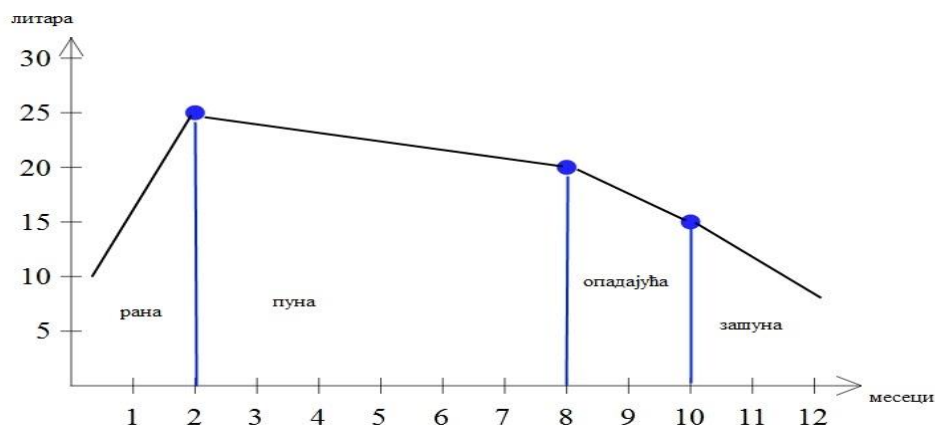
ЦИЛИНДАР	ТАКТОВИ			
	експанзија	издувавање	усисавање	компресија
1.цилиндар	експанзија	издувавање	усисавање	компресија
2.цилиндар	издувавање	усисавање	компресија	експанзија
3.цилиндар	компресија	експанзија	издувавање	усисавање
4.цилиндар	усисавање	компресија	експанзија	издувавање

За потпуно тачан одговор 4 бода,
Све остало 0 бодова

	/	4
--	---	---

26. На графикону уредити –нацртати лактациону кривуљу и обележити фазе лактације.

	/	4
--	---	---

За потпуно тачан одговор 4 бода.
Све остало 0 бодова.

У следећим задацима сажето написати или нацртати одговор

27. Да би се пиле извело без обзира да ли на природан или вештачки начин морају бити испуњено пет битних услова. Навести их:

	/	2,5
--	---	-----

1. Оплођено јаје
2. Окретање јаја
3. Температура
4. Влажност
5. Кисеоник (проветравање)

За пет тачних и ниједан нетачан одговор 2,5 бодова;
За четири тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода;
За три тачна и ниједан нетачан одговор 1,5 бодова;
За два тачна и ниједан нетачан одговор 1 бод;
За један тачан и ниједан нетачан одговор 0,5 бодова;
Све остало 0 бодова.

У следећим задацима израчунати и написати одговарајући резултат

28. Израчунати број садних места за подизање воћњака површине 2 ha и 40 ar.
Растојање између редова је 4 m, а у реду 150 cm.

Место за рад:

$$N = \frac{P}{A \times b} = \frac{24000 \text{ m}^2}{4 \text{ m} \times 1,5 \text{ m}} = \frac{24000 \text{ m}^2}{6 \text{ m}^2} = 4000 \text{ садних места}$$

	/	3
--	---	---

За тачност формуле, тачност претварања јединица и тачан резултат 3 бода;
За тачност формуле, тачност претварања јединица и нетачан резултат 1 бод;
Све остало 0 бодова.

У следећим задацима повежите и уредите појмове према захтеву

29. Са леве стране су дејства ветра, а са десне ефекти дејства ветра. На линији испред ефекта дејства ветра упиши број дејства које има тај ветар.

	<u>2</u>	Опрашивање
1. Штетно дејство	<u>1</u>	Повећана транспирација у сушним условима
2. Корисно дејство	<u>2</u>	Испаравање у влажним условима
3. Нема утицаја	<u>1</u>	Преношење семена корова
	<u>3</u>	Фотосинтеза

	/	2,5
--	---	-----

За пет тачних одговора 2,5 бода,
За четири тачна одговора и ниједан нетачан 2 бода,
За три тачна и ниједан нетачан 1,5 бодова,
За два тачна и ниједан нетачан 1 бод,
За један тачан и ниједан нетачан 0,5 бодова,
Све остало 0 бодова

30. Са леве стране су воћне врсте а са десне сорте. Поред назива сорте упиши број воћне врсте којој сорта припада.

1. Јабука	<u>5</u>	Виљамовка
2. Бресква	<u>1</u>	Златни делишес
3. Шљива	<u>3</u>	Пожегача
4. Кајсија	<u>2</u>	Редхевен
5. Крушка	<u>4</u>	Мађарска најбоља

	/	2,5
--	---	-----

За 5 тачних и ниједан нетачан одговор 2,5 бодова

За 4 тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода

За 3 тачна и ниједан нетачан одговор 1,5 бодова

За 2 тачна и ниједан нетачан одговор 1 бод

За 1 тачан и ниједан нетачан одговор 0,5 бодова

Све остало 0 бодова

31. Са леве стране су мере припреме семена за сетву, а са десне описи тих мера. На линији испред описа мере упиши број припреме семена за сетву .

1. Дезинфекција	<u>3</u>	Механичко или хемијско третирање семена са тврдом семењачом
2. Калибрирање	<u>2</u>	Изједначавање семена по величини
3. Скарификација	<u>1</u>	Запрашивање семена ако је заражено болестима

	/	3
--	---	---

За 3 тачна и ниједан нетачан одговор 3 бода

За 2 тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода

За 1 тачна и ниједан нетачан одговор 1 бод

Све остало 0 бодова

32. Са леве стране су начини резидбе винове лозе, а са десне узгојни облици. На линију испред узгојног облика упишите број начина резидбе

1. Кратка резидба	<u>2</u>	Казенављева кордуница
2. Мешовита резидба	<u>3</u>	Силвозијева кордуница
3. Мешовита и дуга резидба	<u>1</u>	Ројатска кордуница
	<u>1</u>	Жупски узгојни облик
	<u>2</u>	Узгојни облик амрела
	<u>1</u>	Крајински узгојни облик

	/	3
--	---	---

За шест тачних и ниједан нетачан одговор 3 бода;

За пет тачних и ниједан нетачан одговор 2,5 бодова;

За четири тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода;

За три тачна и ниједан нетачан одговор 1,5 бодова;

За два тачна и ниједан нетачан одговор 1 бод;

За један тачан и ниједан нетачан одговор 0,5 бодова;

Све остало 0 бодова.

33. Са леве стране су наведене врсте пестицида, а са десне стране врсте штеточина. На линији испред штеточина уписати редни број пестицида који се користи за сузбијање одређене врсте штеточине

	/	3
--	---	---

1. Инсектициди	<u>5</u>	Нематоде
2. Акарициди	<u>4</u>	Глодари
3. Молускоциди	<u>2</u>	Гриње
4. Родентициди	<u>1</u>	Инсекти
5. Нематоциди	<u>3</u>	Пужеви
6. Авициди	<u>6</u>	Птице

За шест тачних одговора 3 бода
За пет тачних и ниједан нетачан одговор 2,5 бодова
За четири тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода
За три тачна и ниједан нетачан одговор 1,5 бодова
За два тачна и ниједан нетачан одговор 1 бод
За један тачан и ниједан нетачан одговор 0,5 бодова
Све остало 0 бодова

34. Са леве стране су воћне врсте а са десне сорте. Поред назива сорте упиши број воћне врсте којој сорта припада.

	/	3,5
--	---	-----

	<u>3</u>	Гренисмит
	<u>2</u>	Клержо
1. Дуња	<u>3</u>	Мелроз
2. Крушка	<u>2</u>	Красанка
3. Јабука	<u>3</u>	Златни делишес
	<u>3</u>	Ајдаред
	<u>1</u>	Лесковачка

За 7 тачних одговора 3,5 бодова,
За 6 тачних и ниједан нетачан одговор 3 бода,
За 5 тачних и ниједан нетачан одговор 2,5 бодова,
За 4 тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода,
За 3 тачна и ниједан нетачан одговор 1,5 бодова,
За 2 тачна и ниједан нетачан одговор 1 бод,
За 1 тачан и ниједан нетачан одговор 0,5 бодова,
Све остало 0 бодова.

35. Са леве стране су наведене врсте болести, а са десне стране симптоми болести. На линији испред симптома болести уписати редни број врсте болести.

	/	4
--	---	---

1. Главница жита	<u>3</u>	При основи стабла и доњем лишћу запажа се пепељаљста навлака
2. Гар пшенице	<u>2</u>	Сви делови класа су потпуно разорени и претворени у црни прах
3. Пепелница жита	<u>1</u>	Клас усправан, накомтрешен и модро црне боје

За 3 тачна и ниједан нетачан одговор 4 бода,
За 2 тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода,
За 1 тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод,
Све остало 0 бодова.

36. Са леве стране су групе сорти грожђа, а са десне су сорте грожђа. На линију испред сорте упишите одговарајући број групе

	/	4,5
--	---	-----

	<u>2</u>	Зачинак
	<u>1</u>	Вранац
1. Сорте за црна вина	<u>2</u>	Аликант буше
2. Сорте бојадисери	<u>1</u>	Мерлот
3. Сорте за бела вина	<u>1</u>	Франковка
	<u>1</u>	Бургундац црни
	<u>3</u>	Ризлинг рајнски
	<u>3</u>	Траминац црвени

За осам тачних и ниједан нетачан одговор 4,5 бодова,
За седам тачних и ниједан нетачан одговор 3,5 бодова;
За шест тачних и ниједан нетачан одговор 3 бода;
За пет тачних и ниједан нетачан одговор 2,5 бодова;
За четири тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода;
За три тачна и ниједан нетачан одговор 1,5 бодова;
За два тачна и ниједан нетачан одговор 1 бод;
За један тачан и ниједан нетачан одговор 0,5 бодова;
Све остало 0 бодова.

37. Са леве стране су наведене зоолошке карактеристике животиња а са десне животиње. На цртици испред животиња упиши бројеве карактеристика које одговарају тим животињама. Исти одговор може бити коришћен више пута.

	/	4,5
--	---	-----

	<u>2,4</u>	Говече
1. Непреживар	<u>1</u>	Кокошка
2. Преживар	<u>1,3</u>	Коњ
3. Копитар	<u>2,4</u>	Овца
4. Папкар	<u>1,4</u>	Свиња

За девет тачних и ниједан нетачан одговор 4,5 бодова
За осам тачних и ниједан нетачан одговор 4 бода;
За седам тачних и ниједан нетачан одговор 3,5 бодова;
За шест тачних и ниједан нетачан одговор 3 бода;
За пет тачних и ниједан нетачан одговор 2,5 бодова;
За четири тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода;
За три тачна и ниједан нетачан одговор 1,5 бодова;
За два тачна и ниједан нетачан одговор 1 бод;
За један тачан и ниједан нетачан одговор 0,5 бодова;
Све остало 0 бодова.

38. Са леве стране се налазе дужине вегетације, а са десне називи корова . На линији испред назива корова уписати број којој дужини вегетације припада.

	/	5
--	---	---

	<u>1</u>	Обичан штир
	<u>1</u>	Пепељуга
	<u>3</u>	Зубача
1. Једногодишњи	<u>1</u>	Кукољ
2. Двогодишњи	<u>3</u>	Паламида
3. Вишегодишњи	<u>1</u>	Коштан
	<u>3</u>	Пиревина
	<u>3</u>	Дивљи сирак
	<u>3</u>	Попонац

За 9 тачних одговора 5 бодова,
За 8 тачних одговора и ниједан нетачан 4 бода;
За 7 тачних и ниједан нетачан 3,5 бодова;
За 6 тачних и ниједан нетачан 3 бода;
За 5 тачних одговора 2,5 бодова,
За 4 тачна и ниједан нетачан 2 бода;
За 3 тачна и ниједан нетачан 1,5 бодова;
За 2 тачна и ниједан нетачан 1 бод;
За 1 тачан и ниједан нетачан 0,5 бода;
Све остало 0 бодова.

39. Поређати по анатомском редоследу почев од усне дупље (1-6) органе за варење код непреживара:

- 2 Ждрело
4 Желудац
6 Чмар (анални отвор)
1 Усна дупља
3 Једњак
5 Црева (танко и дебело)

	/	2
--	---	---

За потпуно тачан редослед 2 бода;
Све остало 0 бодова.

40. Кретање течности у прскалици иде одређеним редом кроз поједине делове. Упиши бројеве испред делова по редоследу којим течност пролази кроз њих почев од броја 1:

- 4 Пумпа
3 Фини пречистач
6 Распрскивачи
5 Разводник
2 Резервоар
1 Груби пречистач (сито)

	/	3
--	---	---

За потпуно тачан редослед 3 бода;
све остало 0 бодова.

41. Одредити редослед радних операција при транспорту воћа од плантажног воћњака до складишта и обележи их бројевима, почев од броја 1:

- 3 Транспорт пуних сандука на сабирно место у воћњаку
2 Пуњење сандука плодовима
1 Транспорт празних сандука до воћњака
5 Истовар и транспорт на стално место
4 Утовар у камионе за транспорт до хладњаче

	/	3
--	---	---

За потпуно тачан редослед 3 бода;
све остало 0 бодова.

-
42. Одредити редослед поступака у припремању течности за заштиту биљака, ако је препарат у чврстом облику, почев од броја 1 до 8.

- 6 Сипање припремљеног препарата преко сита у резервоар прскалице
- 5 Додавање воде када се цела количина препарата накваси
- 1 Применити потребне мере безбедности и здравља на раду
- 3 Одмеравање потребне количине препарата
- 7 Испирање посуде за припремање препарата
Мешање препарата са малом количином воде у мањој посуди уз стално мешање
- 4 Додавање воде у резервоар прскалице до потребне количине
- 8 Пуњење резервоара прскалице до половине потребне количине за третирање
- 2 третирање

	/	3
--	---	----------

За потпуно тачан редослед 3 бода,
Све остало 0 бодова.

-
43. Одредити редослед примене групе машина при подизању винограда и означити их бројевима од 1 до 4:

- 2 Машине за дубоку обраду – риголовање
- 3 Машине за равнање и припрему земљишта за садњу
- 1 Машине за чупање пањева, уништавање шикара и сакупљање ситнијегот камења
- 4 Машине за садњу калема

	/	4
--	---	----------

За потпуно тачан редослед 4 бода;
све остало 0 бодова.